

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului privind comercializarea semințelor de cereale

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului privind comercializarea semințelor de cereale a fost elaborat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului a fost elaborat în vederea realizării: - prevederilor capitolului 12 din tabelul „ <i>self screening</i> ” privind actele Uniunii Europene ce urmează a fi transpuse în cadrul normativ național, întocmit de Biroul pentru integrare europeană din cadrul Cămarilor de Stat; - pct.1.21 din Planul de acțiuni al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare pentru anul 2024 „ <i>Sporirea competitivității întreprinderilor agricole în sectorul vegetal pentru asigurarea securității alimentare, creșterii rezilienței și a diversității economice</i> ”, aprobat prin Ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare nr.26 din 13.02.2024.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Prin Hotărârea Guvernului nr.1211/2008 cu privire la aprobarea Cerințelor „Material semincer pentru porumb și sorg” și Hotărârea Guvernului nr.600/2014 pentru aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea semințelor de culturi cerealiere păioase s-a transpus parțial Directiva 66/402/CEE a Consiliului din 14 iunie 1966 privind comercializarea semințelor de cereale, luându-se în considerație amendamentul acesteia prin Directiva de punere în aplicare 2012/37/UE a Comisiei din 22 noiembrie 2012. Totodată, după data de 22 noiembrie 2012 nu au fost analizate și operate modificări în actele normative naționale în contextul în care Directiva 66/402/CEE a fost amendată, în special prin: - Directiva de punere în aplicare (UE) 2015/1955 a Comisiei din 29 octombrie 2015 de modificare a anexelor I și II la Directiva 66/402/CEE a Consiliului privind comercializarea semințelor de cereale; - Directiva de punere în aplicare (UE) 2016/317 a Comisiei din 3 martie 2016 de modificare a Directivelor 66/401/CEE, 66/402/CEE, 2002/54/CE, 2002/55/CE, 2002/56/CE și 2002/57/CE privind eticheta oficială de pe ambalajele de semințe; - Directiva de punere în aplicare (UE) 2018/1027 a Comisiei din 19 iulie 2018 de modificare a Directivei 66/402/CEE a Consiliului în ceea ce privește distanțele de izolare pentru Sorghum spp.; - Directiva de punere în aplicare (UE) 2020/177 a Comisiei din 11 februarie 2020 de modificare a Directivelor 66/401/CEE, 66/402/CEE, 68/193/CEE, 2002/55/CE, 2002/56/CE și 2002/57/CE ale Consiliului, a Directivelor 93/49/CEE și 93/61/CEE ale Comisiei și a Directivelor de punere în aplicare 2014/21/UE și 2014/98/UE în ceea ce privește organismele dăunătoare plantelor prezente pe semințe și pe alte materiale de reproducere a plantelor; - Directiva de punere în aplicare (UE) 2021/415 a Comisiei din 8 martie 2021 de modificare a Directivelor 66/401/CEE și 66/402/CEE ale Consiliului în vederea adaptării la evoluția cunoștințelor științifice și tehnice, a grupurilor taxonomice și a denumirilor anumitor specii de semințe și de buruieni; - Directiva de punere în aplicare (UE) 2021/971 a Comisiei din 16 iunie 2021 de modificare a anexei I la Directiva 66/401/CEE a Consiliului privind comercializarea semințelor de plante furajere, a anexei I la Directiva 66/402/CEE a Consiliului privind comercializarea semințelor de cereale, a anexei I la Directiva 2002/54/CE a Consiliului privind comercializarea semințelor de sfeclă, a anexei

I la Directiva 2002/55/CE a Consiliului privind comercializarea semințelor de legume și a anexei I la Directiva 2002/57/CE a Consiliului privind comercializarea semințelor de plante oleaginoase și pentru fibre, în ceea ce privește utilizarea tehnicilor biochimice și moleculare;

- Directiva de punere în aplicare (UE) 2021/1927 a Comisiei din 5 noiembrie 2021 de modificare a anexelor I și II la Directiva 66/402/CEE a Consiliului în ceea ce privește semințele de hibrizi de grâu produse prin sterilitate masculină citoplasmatică;

- Directiva de punere în aplicare (UE) 2021/2171 a Comisiei din 7 decembrie 2021 de modificare a Directivei 66/402/CEE a Consiliului în ceea ce privește greutatea lotului de semințe și a eșantioanelor de Avena nuda.

Intervențiile menționate au fost impuse de identificarea următoarelor probleme:

- Astfel, în ultimii ani, un număr din ce în ce mai mare de varietăți hibride de orz produse prin tehnica sterilității masculine citoplasmatică au fost incluse în Catalogul comun al soiurilor de plante agricole din UE. Sterilitatea masculină citoplasmatică (CMS) a fost acceptată la nivel mondial drept o tehnică de reproducere pentru producția de varietăți hibride de orz. Aceasta se bazează pe un mecanism genetic care există în mod natural în citoplasma plantelor. Acest mecanism genetic poate fi introdus în plante prin încrucișare. Pe baza acestei tehnici se poate combina diversitatea genetică a două sau mai multe linii parentale. Prin urmare, performanța acestor varietăți, în ceea ce privește, de exemplu, rezistența la boli și productivitatea, poate fi îmbunătățită. Având în vedere acest progres tehnic, este necesar să se stabilească condiții specifice pentru varietățile hibride de orz. Ținând seama de similitudinile tehnice cu producția de semințe de hibrizi de secară și de nevoile utilizatorilor de semințe de hibrizi de orz, este adecvat să se stabilească condiții pentru aceste semințe care să fie similare cu condițiile aplicabile semințelor de hibrizi de secară. Experiența a demonstrat că sistemul specific de producție aplicat în câmp, care constă în cultivarea concomitentă a liniilor parentale, în combinație cu riscurile legate de condițiile meteorologice în timpul perioadei de înflorire, ar necesita o reducere a standardului de puritate varietală la 85 %, în cazul în care se aplică tehnica CMS, ceea ce permite obținerea unei producții stabile de semințe în condiții meteorologice mai puțin favorabile. Prin urmare, este adecvat să se permită un nivel mai scăzut de puritate varietală, în comparație cu nivelul solicitat pentru alți hibrizi.
- Directivele 66/401/CEE, 66/402/CEE, 2002/54/CE, 2002/55/CE, 2002/56/CE și 2002/57/CE stabilesc normele privind etichetarea oficială a ambalajelor de semințe. În ultimii ani, au fost detectate unele cazuri de utilizare frauduloasă a etichetelor oficiale. Prin urmare, ar trebui îmbunătățită securitatea etichetelor oficiale, ținând cont de cunoștințele tehnice disponibile la momentul actual, pentru a garanta evitarea unor astfel de practici frauduloase. În acest sens și pentru a le permite autorităților competente să înregistreze și să controleze mai bine imprimarea, distribuția și utilizarea etichetelor oficiale individuale de către operatori, precum și pentru a monitoriza loturile de semințe, ar trebui îmbunătățită securitatea etichetelor oficiale prin includerea unui număr de ordine atribuit oficial pe etichetele oficiale ale semințelor de bază, ale semințelor certificate, ale semințelor comerciale și ale amestecurilor de semințe și, de asemenea, pe eticheta și pe documentul prevăzut în cazul semințelor necertificate, recoltate într-un alt stat.
- Condițiile pentru producția de semințe prevăzute în Directiva 66/402/CEE se bazează pe standardele internaționale instituite de sistemul pentru semințe al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). La reuniunea anuală din 2017 a OCDE privind sistemele pentru semințe, standardul pentru distanțele de izolare pentru cultura de Sorghum spp. a fost modificat în mod special, pentru a ține cont de zonele în care prezența S. halepense sau S. sudanense ridică o problemă particulară de polenizare încrucișată.
- Regulamentul (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului (10) a fost pus în aplicare începând cu 14 decembrie 2019. Pentru ca dispozițiile sale să devină pe deplin

eficace, trebuie să fie adoptate normele de punere în aplicare care să reglementeze organismele dăunătoare, plantele, produsele vegetale și alte obiecte, precum și cerințele corespunzătoare necesare protejarea împotriva riscurilor fitosanitare. În acest scop, ar trebui stabilite norme specifice pentru a întocmi o listă a organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină („ORNC-uri”), precum și măsuri de prevenire a prezenței acestora pe plantele respective destinate plantării. Organismele dăunătoare enumerate în partea A din anexa I și în partea A secțiunea I din anexa II la Directiva 2000/29/CE a Consiliului au fost reevaluate de către Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară („EFSA”) pentru a întocmi lista organismelor dăunătoare de carantină pentru Uniune în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (UE) 2016/2031. Reevaluarea a fost necesară pentru a actualiza statutul fitosanitar al acestor organisme dăunătoare în conformitate cu cele mai recente evoluții tehnice și științifice. Organizația Europeană și Mediteraneană pentru Protecția Plantelor (OEPP) a făcut o reevaluare a organismelor dăunătoare enumerate în secțiunea II din partea A anexei II la Directiva 2000/29/CE, a culturilor de la punctul 3 și a organismelor dăunătoare de la punctul 6 din anexa I la Directiva 66/401/CEE, a organismelor dăunătoare de la punctul 3 din anexa II la Directiva 66/402/CEE, în anexa I și la punctul 4 din anexa II la Directiva 68/193/CEE, a organismelor dăunătoare enumerate în actele adoptate în conformitate cu articolul 5 alineatul (5) din Directiva 98/56/CE, în anexa II la Directiva 2002/55/CE, în anexele I și II la Directiva 2002/56/CE, precum și a organismelor dăunătoare enumerate în actele adoptate în conformitate cu articolul 18 litera (c) din directiva respectivă, cu punctul 4 din anexa I și cu punctul 5 din partea I a anexei II la Directiva 2002/57/CE, și la articolul 4 din Directiva 2008/72/CE. Ca urmare a acestei reevaluări, ORNC-urile relevante, plantele respective destinate plantării și pragurile aplicabile prezenței ORNC-urilor pe plantele respective destinate plantării sunt enumerate în anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/2072 al Comisiei. În plus, măsurile de prevenire a prezenței ORNC-urilor sunt prevăzute în anexa V la respectivul regulament de punere în aplicare. Este oportun ca Directiva 66/402/CEE să prevadă măsuri suplimentare, în ceea ce privește ORNC-urile relevante pentru domeniul lor de aplicare. Prin urmare, directiva respectivă ar trebui să fie actualizată pentru a adapta sau a elimina dispoziții referitoare la anumite organisme dăunătoare care se califică drept ORNC-uri în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/2031 (transpus în legislația internă a Republicii Moldova prin Legea nr.422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor). Din motive de claritate și de adaptare la noul cadru juridic, ar trebui să se menționeze, că semințele sau alt material de reproducere a plantelor, după caz, trebuie să respecte și cerințele privind organismele dăunătoare de carantină, organismele dăunătoare de carantină pentru zone protejate și organismele dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină prevăzute în actele de punere în aplicare. Din motive de coerență și de armonizare a diferiților termeni utilizați, în directivele respective ar trebui să se menționeze că semințele sau celălalt material de reproducere a plantelor, după caz, trebuie să fie efectiv indemne de orice organisme dăunătoare care reduc utilitatea și calitatea semințelor sau a altor materiale de reproducere a plantelor, după caz. În special, trimiterile la organismele dăunătoare și la pragurile corespunzătoare din anexele I și II la Directiva 66/402/CEE ar trebui să fie actualizate pentru a se asigura coerența cu includerea pe listă a ORNC-urilor și a pragurilor respective în conformitate cu anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/2072. Este necesar să se prevadă și că materialul de înmulțire respectiv ar trebui, cel puțin la o inspecție vizuală, să fie efectiv indemn, la locul de producție, de toate organismele dăunătoare enumerate în anexele corespunzătoare la directivele în cauză în ceea ce privește materialul de înmulțire respectiv. Acest lucru este necesar pentru a se asigura o abordare la nivelul producției, care este mai puțin strictă decât cea referitoare la cerințele pentru materialul de înmulțire comercializat.

- Ținând seama de dezvoltarea cunoștințelor științifice, denumirile botanice de pâiș tare și de pir târător, precum și denumirile botanice de grâu, de grâu dur, de alac, de sorg și de iarbă de Sudan au fost revizuite în conformitate cu normele Codului internațional de nomenclatură pentru alge, fungi și plante (International Code of Nomenclature for algae, fungi, and plants). Abordările bazate pe genom și pe filogenie privind taxonomia speciei *Triticum* au confirmat faptul că grâul dur și alacul, considerate anterior specii independente, sunt subspecii ale altor specii. Prin urmare, denumirea botanică anterioară a grâului dur, *Triticum durum* Desf., a fost revizuită, iar noua denumire este *Triticum turgidum* L. subsp. *durum* (Desf.) van Slageren. Denumirea botanică a alacului, *Triticum spelta* L., a fost revizuită și acum este *Triticum aestivum* L. subsp. *spelta* (L.) Thell. Ca urmare a faptului că alacul a devenit o subspecie de grâu, grupul de plante denumit anterior *Triticum aestivum* L. a fost redenumit *Triticum aestivum* L. subsp. *aestivum* în conformitate cu normele Codului internațional de nomenclatură pentru alge, fungi și plante. Denumirea botanică anterioară a ierbii de Sudan, *Sorghum sudanense* (Piper) Stapf, nu a fost publicată în mod valabil, iar denumirea *Sorghum bicolor* (L.) Moench subsp. *drummondii* (Steud.) de Wet ex Davidse a fost stabilită ca fiind denumirea botanică valabilă a acestui grup de plante, în conformitate cu normele Codului internațional de nomenclatură pentru alge, fungi și plante. Ca urmare a faptului că iarba de Sudan are nivelul taxonomic al unei subspecii de sorg, denumirea botanică a sorgului, *Sorghum bicolor* (L.) Moench, a fost revizuită în conformitate cu normele Codului internațional de nomenclatură pentru alge, fungi și plante și este în prezent *Sorghum bicolor* (L.) Moench subsp. *bicolor*.
- În conformitate cu Directivele 66/401/CEE, 66/402/CEE, 2002/54/CE, 2002/55/CE și 2002/57/CE, semințele din speciile respective pot fi comercializate în Uniunea Europeană numai dacă au fost examinate și certificate în mod oficial sau sub supraveghere oficială, în conformitate cu normele privind certificarea aplicabile generațiilor de semințe prebază, de semințe de bază sau de semințe certificate. În conformitate cu Directivele 66/401/CEE, 66/402/CEE, 2002/54/CE, 2002/55/CE și 2002/57/CE, examinarea în vederea certificării se bazează pe observarea vizuală a fenotipurilor culturilor în câmp de către autoritatea de certificare a fiecărui stat membru sau sub supravegherea acestuia și în cadrul controlului oficial *a posteriori*. Cu toate acestea, directivele menționate anterior nu se referă în mod explicit la utilizarea niciunei alte tehnici pentru verificarea identității soiurilor în câmp sau în cadrul controlului oficial *a posteriori* în contextul certificării, ceea ce poate crea lipsă de claritate cu privire la punerea sa în aplicare. Tehnicile biochimice și moleculare (TBM) fac posibilă indicarea informațiilor privind structura genetică a organismelor vii. Utilizarea TBM permite autorităților de certificare să identifice soiul pe baza unei analize de laborator, în locul observării vizuale a fenotipurilor plantelor în câmp. TBM utilizate pentru ameliorarea plantelor și testarea semințelor evoluează rapid, iar utilizarea lor în sectorul semințelor este tot mai importantă. În sistemele pentru semințe ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) au fost stabilite proceduri, măsuri și tehnici care permit utilizarea TBM ca instrument suplimentar pentru inspecțiile în câmp și pentru controalele efectuate pe parcele, în cazul în care există îndoieli cu privire la identitatea soiurilor de semințe, în scopul examinării fenotipurilor. Având în vedere că utilizarea TBM facilitează analiza aprofundată a semințelor și a plantelor, este oportun ca Directivele 66/401/CEE, 66/402/CEE, 2002/54/CE, 2002/55/CE și 2002/57/CE să fie modificate pentru a se permite în mod explicit utilizarea TBM ca metodă suplimentară de examinare a identității soiului vizat, în cazul în care, în urma inspecțiilor în câmp și a controlului oficial *a posteriori*, persistă unele îndoieli. Acest lucru este necesar pentru ca dreptul Uniunii să fie adaptat la evoluția cunoștințelor științifice și tehnice și pentru a alinia legislația Uniunii la standardele internaționale aplicabile cuprinse în sistemele OCDE pentru semințe.

- Directiva 66/402/CEE stabilește norme privind producția și comercializarea semințelor de cereale în Uniune. În cazul semințelor de hibrizi de grâu, singurele tehnici de producție a semințelor de hibrizi prevăzute în directiva menționată sunt cele prin încrucișare directă și prin hibridizare chimică. Cu toate acestea, în ultimii ani, tehnica prin sterilitate masculină citoplasmatică a fost acceptată la nivel mondial ca tehnică de reproducere pentru producția de semințe de hibrizi de soiuri de cereale. Prin natura lor, orzul și grâul se autopolenizează și se produc prin cultivare mixtă. Ținând seama de similitudinile tehnice între producția de semințe de hibrizi de orz și de grâu, precum și de nevoile utilizatorilor de semințe de hibrizi, este adecvat să se stabilească condiții pentru semințele de hibrizi de grâu care să fie similare cu condițiile aplicabile semințelor de hibrizi de orz. Experiența a arătat că sistemul specific de producție mixtă a hibrizilor de grâu cu ar fi *Triticum aestivum* subsp. *aestivum*, *Triticum turgidum* subsp. *durum*, *Triticum aestivum* subsp. *spelta*, aplicate pe teren, în combinație cu riscurile legate de condițiile meteorologice în cursul perioadei de înflorire, necesită o reducere a standardului de puritate varietală la 85 % în cazul în care se aplică CMS, ceea ce permite o producție stabilă de semințe în condiții meteorologice mai puțin favorabile. Prin urmare, este adecvat să se permită un nivel mai scăzut de puritate varietală pentru semințele de hibrizi de grâu produse cu tehnica CMS față de nivelul necesar pentru alte semințe de hibrizi de cereale.
- Directiva 74/268/CE a Comisiei din 2 mai 1974 de stabilire a condițiilor speciale în ceea ce privește prezența de *Avena fatua* în semințele de plante furajere și de cereale a fost modificată în mod substanțial. Din motive de claritate și raționalizare, este necesar să se procedeze la codificarea directivei menționate anterior. Directiva 66/402/CEE a stabilit toleranțe în ceea ce privește prezența de *Avena fatua* în semințele de cereale. Aceste toleranțe par prea ridicate față de anumite necesități. Din această cauză, Directiva 66/402/CEE prevede o marcă suplimentară a semințelor care îndeplinesc condiții speciale în ceea ce privește prezența de *Avena fatua*. Condițiile speciale stabilite în această privință sunt de natură să satisfacă aceste necesități, ținând însă seama și de posibilitățile de producție și de control ale semințelor;
- Semințele de cereale pot fi comercializate numai dacă ambalajele lor poartă o etichetă oficială, în conformitate cu dispozițiile Directivei 66/402/CEE. În conformitate cu aceste dispoziții, aplicarea indicațiilor prevăzute pe ambalaj, în conformitate cu modelul etichetei, poate fi autorizată. Astfel, este necesar să se acorde această autorizare, sub rezerva respectării anumitor condiții care să asigure faptul că responsabilitatea rămâne în sarcina serviciului de certificare.

În consecință, problemele identificate impun operarea modificărilor în Hotărârile Guvernului nr.1211/2008 și nr.600/2014 într-o garanță a unui cadru normativ actual și aplicabil în conformitate cu standardele Uniunii Europene.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii Guvernului are drept scop soluționarea problemelor descrise în secțiunea 2.2 și realizarea următoarelor obiective:

- obținerea unor rezultate satisfăcătoare în cultivarea cerealelor urmare utilizării unor semințe de calitate corespunzătoare;
- introducerea unor reguli conforme standardelor Uniunii Europene, precum și internaționale recunoscute oficial la selecția soiurilor admise la comercializare pentru a crește productivitatea culturilor de cereale;
- aplicarea sistemelor de certificare al căror scop este garantarea, printr-un control oficial, a identității și purității soiurilor;
- îmbunătățirea valorii genetice și calităților organoleptice ale semințelor de cereale prin reglementarea condițiilor de puritate, facultatea germinativă și starea sanitară;

- garantarea identității semințelor prin reguli armonizate cu cerințele UE privind ambalarea, prelevarea de probe, închiderea și marcarea (etichetarea) ambalajelor, care să conțină informațiile necesare pentru efectuarea examinării oficiale, precum și pentru informarea agricultorului (consumatorului);
- facilitarea exporturilor de semințe pe piața Uniunii Europene.

Pentru a realiza obiectivele prenotate, proiectul hotărârii Guvernului conține următoarele prevederi principale:

- Subpct.3.9, 3.11: pentru fortificarea capacităților autorităților statului responsabile în domeniul producerii și comercializării semințelor de cereale, prin proiect se propune delegarea altor persoane juridice de drept public sau privat unor atribuții oficiale cu privire la atestarea faptului că semințele de cereale îndeplinesc cerințele aplicabile, iar cel puțin una sau mai multe dintre activitățile relevante în materie de inspecție, eșantionare, testare sau imprimare a etichetelor au fost efectuate sub supravegherea oficială a autorității competente – „*examinare sub supraveghere oficială*”. Dat fiind faptul că autoritatea competentă delegă îndeplinirea unor măsuri oficiale altor entități publice sau private, acestea din urmă nu vor încasa plăți suplimentare pentru prestarea serviciilor respective (inspecții, teste), urmând să fie aplicate tarifele aprobate, pe care le încasează autoritatea competentă. Astfel, producătorii/furnizorii de semințe nu vor suporta cheltuieli suplimentare.
- În pct.4 din proiect sunt stabilite cerințele în care se realizează examinările semințelor sub supraveghere oficială. Examinarea oficială poate include inspecția în câmp și prelevarea de probe, teste de laborator.
- Conform pct.5, semințele de cereale nu pot fi comercializate decât dacă au fost certificate oficial ca „semințe bază”, „semințe certificate”, „semințe certificate din prima generație” sau „semințe certificate din a doua generație”. Certificarea se va efectua în condițiile Legii despre semințe nr.68/2013, luându-se în considerație prevederile prezentului regulament în ceea ce privește respectarea cerințelor față de semințe care asigură calitatea lor.
- Potrivit pct.8, fără a se aduce atingere dispozițiilor pct. 5, se pot comercializa și alte categorii de semințe de cereale, cu condiția ca identitatea lor să fie garantată, în special:
 - 8.1. semințele din generațiile anterioare semințelor bază (sămânță prebază);
 - 8.2. semințele brute, comercializate pentru prelucrare.
 Prezentarea dovezilor privind identitatea semințelor se află în sarcina producătorului/furnizorului.
- Certificarea semințelor în condițiile pct. 9 se efectuează doar după prezentarea unui raport de analiză provizorie a semințelor și cu următoarele condiții:
 - 10.1. să se indice numele și adresa primului destinatar;
 - 10.2. să se ia toate măsurile necesare pentru ca furnizorul să garanteze facultatea germinativă constatată la analiza provizorie;
 - 10.3. în vederea comercializării, facultatea germinativă trebuie să fie înscrisă pe o etichetă specială conținând numele și adresa furnizorului și numărul de referință al lotului.
 Raportul de analiză provizorie se va întocmi de către un laborator de stat sau privat, acreditat în modul stabilit de lege.
- Loturile de semințe care îndeplinesc condițiile speciale cu privire la prezența de *Avena fatua* trebuie să fie însoțite de un certificat oficial care să le ateste conformitatea cu aceste condiții, care se eliberează, la cerere, în cazul în care:
 - 25.1. în momentul efectuării inspecției oficiale în câmp în conformitate cu dispozițiile din anexa nr.1, cultura este lipsită de *Avena fatua* și, în cazul în care un eșantion de cel puțin 1 kg, prelevat în conformitate cu dispozițiile pct.15-18, este lipsit de *Avena fatua*, în timpul unei examinări oficiale; sau

25.2. în cazul în care un eșantion de cel puțin 3 kg, prelevat în conformitate cu dispozițiile pct.15-18, este lipsit de Avena fatua, în timpul unei examinări oficiale.

- Semințele de cereale produse în alte state se certifică oficial de către autoritatea competentă, la cerere și fără a se aduce atingere dispozițiilor actelor normative naționale cu privire la testarea și înregistrarea soiurilor de plante, ca semințe certificate cu condiția că:
33.1. acestea provin direct din semințe bază sau semințe certificate din prima generație certificate oficial de către autoritățile competente în unul sau mai multe state membre ale Uniunii Europene sau într-o țară terță căreia, conform procedurii Uniunii Europene, i s-a acordat echivalență referitoare la inspecțiile în câmp, garanțiile cu privire la caracteristicile semințelor de cereale, măsurile luate pentru asigurarea identității, marcarea și controlul lor; sau
33.2. provin direct din încrucișarea semințelor de bază oficial certificate într-un stat membru al Uniunii Europene cu semințe de bază oficial certificate în una din țările terțe menționate la subpct.33.1 și recoltate într-un alt stat membru al Uniunii Europene; și
33.3. aceste semințe au fost supuse unei inspecții în câmp în conformitate cu condițiile prevăzute în anexa nr.1 pentru categoria în cauză și în cazul în care s-a constatat, în urma unei examinări oficiale, respectarea condițiilor prevăzute în anexa nr.2 pentru aceeași categorie.
- În anexele nr.1 și 2 sunt prevăzute condițiile pe care trebuie să le îndeplinească semințele, ținându-se cont de cele mai recente cerințe de calitate aprobate la nivel de UE, precum și la nivel internațional oficial recunoscute.
- Anexa nr.4 prevede indicațiile obligatorii pe etichetă. Indicația privind numărul de ordine atribuit oficial va fi obligatoriu.

Din considerentele că, Directiva nr.66/402/CEE este transpusă prin prezentul proiect astfel încât să fie cât mai apropiată prevederilor autentice, iar conținutul acesteia diferă de conținutul, structura Hotărârilor Guvernului nr.1211/2008 și nr. 600/2014, a fost aleasă modalitatea de adoptare a unei noi hotărâri a Guvernului, urmând ca cele vechi să fie abrogate. Totodată, se propune o grațiere a furnizorilor care dețin în stocuri semințe produse în conformitate cu cerințele din actele normative abrogate și intenționează să le comercializeze, cu condiția că întreaga cantitate a materialului respectiv va fi declarată Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în termen de 60 de zile de la data publicării prezentei hotărâri în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Potrivit pct.3.2 din anexa nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în cazul actelor normative cu relevanță UE se examinează, în calitate de opțiuni alternative, diferite perioade de intrare în vigoare sau soluții de implementare oferite de actele respective.

Astfel, conform pct.2 din proiectul Hotărârii, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor va emite actele administrative privind procedurile interne necesare pentru implementarea prevederilor prezentei hotărâri în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În special, prin acte administrative ale Agenției pot fi aprobate procedura de delegare a unor atribuții persoanelor juridice și fizice care pot efectua examinări sub supraveghere oficială, de efectuare a inspecțiilor pe teren, modelele de documente (certificate, procese-verbale de inspecție, rapoarte de analiză etc.) ș.a.

Ca opțiuni de alternativă, s-a examinat oportunitățile de aprobare a procedurilor și modelelor de documente:

1. de către Guvern; sau
2. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Deoarece actele de implementare poartă un caracter, în fond tehnic, iar Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este o autoritate publică și poate emite acte administrative cu caracter normativ în conformitate cu prevederile Codului administrativ, s-a considerat că punerea în sarcina

acesteia a activităților de implementare este cea mai optimă soluție. Actele administrative ale Agenției se vor face publice prin publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Transpunerea actelor cu relevanță UE prin prezentul proiect de act normativ nu necesită reforme și restructurări instituționale, motiv pentru care impacturile asupra sectorului public nu au fost analizate.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea actului normativ în cauză nu necesită cheltuieli suplimentare din bugetul public, or aceste cheltuieli se vor încadra în limitele bugetului anual al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și ale altor entități publice implicate.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Prevederile prezentului proiect nu implică costuri de conformare pentru furnizorii de semințe și nu instituie măsuri administrative suplimentare pentru aceștia. În același timp, agenții economici înregistrați în sistemul de producere și comercializare a semințelor vor beneficia de oportunități crescute pentru exportul spre piața Uniunii Europene a materialului semincer în contextul în care se vor conforma cerințelor de calitate privind producerea, ambalarea și etichetarea acestor produse. Astfel, armonizarea cerințelor față de semințele cerealiere va avea un impact pozitiv asupra furnizorilor prin creșterea competitivității semințelor autohtone, oferindu-le oportunități mai mari pentru accesarea pe piața UE. În egală măsură de importanță, respectarea condițiilor prevăzute în proiect va asigura agricultorii autohtoni cu soiuri de cereale suficient de stabile și de omogene, cu caracteristici care permit întreprinderea unor avantaje de productivitate mai mari. De asemenea, agricultorul va fi garantat asupra identității semințelor prin normele ce reglementează ambalarea, prelevarea de probe, închiderea și marcarea ambalajelor, iar tehnica biochimică sau moleculară reproductibilă pentru examinarea identității soiului, constituie o garanție în plus în acest sens. Furnizorii care importă semințe de cereale vor beneficia de o procedură simplificată de certificare a semințelor certificate de către autoritățile competente ale statelor-membre ale UE sau ale altor state cărora, conform procedurii Uniunii Europene, le-a fost acordată echivalență referitoare la inspecțiile în câmp, garanțiile cu privire la caracteristicile semințelor de cereale, măsurile luate pentru asigurarea identității, marcarea și controlul lor sau provin direct din încrucișarea semințelor de bază oficial certificate într-un stat membru al Uniunii Europene cu semințe de bază oficial certificate în unul din statele menționate și recoltate într-un alt stat membru al Uniunii Europene. Baza legală a acestui sistem are la origine prevederile din Legea nr.68/2013 în ceea ce privește echivalența inspecțiilor în câmp în statele terțe (art.20¹). Aprobarea proiectului de hotărâre va contribui la limitarea impactului economic inacceptabil al comercializării semințelor de calitate inferioară sau neconforme și va promova o mai mare eficiență și competitivitate în sectorul agricol. Prin implementarea unor cerințe clare și stricte privind calitatea și comercializarea semințelor, se va reduce riscul de pierderi economice pentru agricultori, care sunt expuși la riscurile unei producții scăzute sau a calității inferioare a recoltei din cauza utilizării semințelor necorespunzătoare. Totodată, întru asigurarea agricultorilor cu semințe rezistente la fenomenele naturale nefavorabile proiectul conține prevederi care facilitează cercetările/testele în scopul obținerii de noi soiuri, în special scutirea de la certificare a semințelor destinate pentru scopuri științifice sau pentru activitatea de ameliorare. Aplicarea tehnicilor biochimice sau moleculare (TBM) reproductibile în vederea verificării identității soiului va accelera testările soiurilor în privința purității și ca test suplimentar în cadrul certificării, în acele cazuri în care inspecția pe teren și testarea parcelelor de control nu sunt concludente în ceea ce privește identitatea soiului investigat. Cultivarea concomitentă a liniilor parentale, în combinație cu riscurile legate de condițiile meteorologice în timpul perioadei de înflorire, cu reducerea standardului de puritate varietală la 85 %, în cazul în care se aplică tehnica CMS, va permite obținerea unei producții stabile de semințe în condiții meteorologice mai puțin

favorabile. Asigurarea securității etichetelor oficiale, prin includerea unui număr de ordine atribuit oficial pe etichetele oficiale ale semințelor de bază, ale semințelor certificate, ale semințelor comerciale și ale amestecurilor de semințe și, de asemenea, pe eticheta și pe documentul prevăzut în cazul semințelor necertificate, recoltate într-un alt stat, va garanta evitarea unor practici frauduloase de furnizare a semințelor de calitate necorespunzătoare. Cadrul normativ propus va fi considerat un succes dacă vor exista cantități suficiente de material semincer, care sunt adecvate pentru a face față provocărilor viitoare și pentru a răspunde nevoilor agricultorilor. Totodată, elaborarea unor indicatori care să fie specifici, măsurabili, realizabili, realiști și ancorați într-un interval de timp nu este pe deplin posibilă, deoarece numărul și tipurile de soiuri disponibile în cataloagele UE și cel național sunt determinate de cerere. Fermierii vor planta semințe din acele soiuri pentru care există o cerere. Normele actuale privind examinarea noilor soiuri și certificarea lor nu prevăd utilizarea de noi metode (TBM) care au potențialul de a crește eficiența acestor proceduri. Prin urmare, metodele respective vor elimina acest obstacol. Succesul ar însemna că, în termen de 10 ani, TBM-urile vor fi utilizate pe scară largă și vor duce la o reducere a costurilor de examinare a noilor soiuri, va stimula dezvoltarea și utilizarea acestora.
4.4. Impactul social
Proiectul conține reglementări care vor avea un impact pozitiv asupra ocupării forței de muncă, în special în ceea ce privește introducerea sistemului de examinări (inspecții, teste) sub supraveghere oficială, potrivit căruia autoritatea competentă va putea delega atribuții unor specialiști privați. Totodată, extinderea activităților de certificare care sunt posibile sub supraveghere oficială, prevăzute în proiect, va reduce costurile de conformitate.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul hotărârii Guvernului nu conține prevederi cu impact asupra datelor cu caracter personal sau care pot afecta principiile echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul hotărârii Guvernului nu conține prevederi care pot genera impact negativ asupra mediului. Totodată, în cazul semințelor modificate genetic, se stabilește că autorizația prevăzută la pct.12 se acordă cu condiția că au fost luate toate măsurile adecvate în vederea evitării riscurilor pentru sănătatea umană și <i>protecția mediului</i>, în conformitate cu prevederile Legea cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic nr.152/2022.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Prezentul proiect de hotărâre transpune integral Directiva 66/402/CEE a Consiliului din 14 iunie 1966 privind comercializarea semințelor de cereale (CELEX: 01966L0402), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 125 din 11 iulie 1966, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2021/2171 a Comisiei din 7 decembrie 2021; Directiva 2006/47/CE a Comisiei din 23 mai 2006 de stabilire a condițiilor speciale în ceea ce privește prezența de Avena fatua în semințele de cereale (CELEX:32006L0047), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 136, 2006; Decizia Comisiei 80/755/CEE din 17 iulie 1980 de autorizare a aplicării indicațiilor prevăzute pe ambalajele semințelor de cereale (CELEX: 01980D0755-1981031), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 207, 1980, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Decizia Comisiei 81/109/CEE din 10 februarie 1981.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul hotărârii Guvernului creează cadrul normativ necesar pentru implementarea legislației ce reglementează cerințele privind comercializarea semințelor de cereale.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și platforma particip.gov.md, au fost plasate anunțuri privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, care pot fi accesate la linkurile: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-hotarare-cu-privire-la-comercializarea-semințelor-de-cereale-si-abrogarea-hotararii-guvernului-nr6002014-pentru-aprobarea-cerintelor-privind-calitatea-si-comercializarea-semințelor-de-culturi-cerealiere-paioase-si-a-hotararii-guvernului-nr12112008-cu-privire-la-aprobarea-cerintelor-material-semincer-pentru-porumb-si-sorg/13425> și <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-hotarare-cu-privire-la-modificarea-hotararii-guvernului-nr6002014-pentru-aprobarea-cerintelor-privind-calitatea-si-comercializarea-semințelor-de-culturi-cerealiere-paioase/11793>

Proiectul urmează a fi avizat și consultat cu autoritățile interesate și societatea civilă, operatorii economici profesioniști.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizei juridice și expertizei anticorupție în modul stabilit prin actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Ca rezultat al aprobării proiectului va fi necesar de modificat Hotărârea Guvernului nr.679/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind aplicarea măsurilor de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, în secțiunea la care se face trimitere la Hotărârea Guvernului nr. 1211/2008.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor va elabora și va aproba actele administrative privind procedurile interne de implementare a prevederilor proiectului actului normativ.

**Ministra agriculturii
și industriei alimentare**

Ludmila CATLABUGA